

Vége a fényheteknek

Szombaton véget ért az 57. Essener Lichtwochen (Esseni fényhetek) fesztivál, amelynek idei díszvendége Magyarország volt. A több millió látogatót vonzó kulturális rendezvény-sorozat zárónapján délelőtt a Fellegini KlezmerGipsy együttes adott koncertet, este pedig a Budapest Szaxofon Kvartett és Vukán György lépett a közönség elé a Borbeck-kastély dísztermében. (M. K.)

Kicsi vagy világ

A Széphalom Könyvműhely ma délután ötkor tartja a Rátkai Márton Klubban (Bp. VI., Városligeti fasor 38.) Csanády János költő Kicsi vagy világ című kötetének bemutatóját. A könyvet Mezey Katalin költő, kiadóvezető méltatja. (P. Z.)

Bollók Csaba filmje a Berlinálén

Bollók Csaba új filmjét, az Iszka utazását is meghívták a február 8-án kezdődő 57. berlini filmfesztivál Generation programjába. A fiatalokról szóló friss filmtermés legjavát bemutató programba idén meghívott 14 mű többsége a nagy európai filmgyártóktól és egzotikus országokból érkezett. Közép-Európát egyedül Magyarország képviseli. Az Iszka utazása című alkotást először a 38. Magyar Filmszemle mutatta be, a világpremier a Berlinálén lesz, de a hazai mozikba csak ősszel kerül. (M. G.)

Magyar-szlovák kezdeményezés

A világhírűség címre terjeszti fel a magyar és a szlovák kulturális minisztérium államtitkára Komárom és Révkomárom erődrendszerét. A két ország képviselője tegnap írta alá a megállapodást a szlovákiai Révkomáromban. Az UNESCO-hoz való fejlesztés fő célja olyan turisztikai és kulturális központ létrehozása, amely nemcsak fontos történelmi emlékhely lenne, de a kiállítások, rendezvények segítségével a terület történetét, katonaelétét, hadi kultúráját is megismerttén az ide látogatókkal. (MTI)

Wass Albert szobrát avatták

A vajdasági Csasznyi István készítette azt a Wass Albert-szobrot, amelyet a kaposvári Klebelsberg Középfiskolai Kollégiumban avattak fel a napokban. Az író szigorú arcvonásait megőrkítő alkotás mostantól az ország egyik legkorszerűbb diákszállójának parkosított udvarát díszíti. (G. J. A.)

Elvitte a bakterházat

Örök nyugalomra helyezték Mihályfy Sándor filmrendezőt

Barátok, rokonok, pályatársak búcsúztak tegnap az Ábel-trilógia megfilmesítőjétől

FOTÓ: KORPONAI TAMÁS

VARGA KLÁRA

Az óbudai temetőben pályatársak, kollégák, hozzátartozók, barátok, tisztelők körében tegnap helyezték örök nyugalomra a napjaink örökgyermek-felnevelői körében máig kultuszfilmként számon tartott Indul a bakterház, az Ábel-trilógia és számos más honi és nemzetközi díjnyertes játékfilm rendezőjét. A Balázs Béla-díjas, érdemes művész, Mihályfy Sándor 1921. január 21-én született Miskolcon, húsz nap múlva lett volna hetvenéves, amikor január elsején utolérte a halál.

Filmes pályafutását a Balázs Béla Stúdióban kezdte dokumentumfilmek rendezésével. A Színház- és Filmművészeti Főiskola elvégzése után segéd munkás, majd könyvesbolti eladó volt. 1963-tól a Magyar Televízióban ügyelőként, asszisztensként, technikai rendezőként, később főrendezőként dolgozott. A Rideg Sándor regényéből 1979-ben forgatott Indul a bakterház című filmje, amelyben a Regős Bendegúz névre hallgató rosszcsond legényke vaskos kalandjai elevenednek meg a magyar tanyavilágban, hozta számára és a pompás színészi gárda (Horváth Teri, Haumann Péter, Koltai Róbert, Pécsi Ildikó) számára a legnagyobb sikert. (Mihályfy Sándor születésnapjának előestéjén, január huszadikán este ezzel a filmmel emlékezik meg a Magyar Te-

levízió m1-es csatornája néhai munkatársáról.)

Mihályfy emlékezetes alkotásai közé sorolhatjuk a Kertész utcaiak, a Piac, a Gellérthegyi álmok, a Telefonpapa, a Vihar a lombikban, az Átok és szerelem, a Gyermekrablás a Palánk utcában, a Máz, a Margarétás dal, a De victus

Filmtörténeti pillanat

vincit és a Titkos háború című filmeket is. Nevéhez fűződik továbbá az Ábel-trilógia: Az Ábel a rengetegben (1993), az Ábel az országban (1994) és az Ábel Amerikában (1998), amelyben Tamási Áron regényeit dolgozta fel javarészt erdélyi magyar színészek szereplésével. Mihályfy Sándort 1985-ben Balázs Béla-díjjal, 1990-

ben érdemes művész elismeréssel tüntették ki.

Legutolsó játékfilmjét, amely Gérecz Attilának, az 56-os mártírköltőnek állít emléket, producerként gondozta. 1956 októberében Mihályfy Sándor a Gábor Áron Tüzérségi Iskola másodikéves növendéke volt, onnan vezényelték ki szakaszával a kőbányai gyújtóházhoz, hogy rendet tartsanak, és kiszabadítsák a foglyokat. Hosszú évek múlva tudta meg, hogy kedves költője, Gérecz Attila is a foglyok között volt. Évekig mocorgott benne, hogy Géreczről filmet kellene forgatni, de mire odajutott, nem vitte rá a szemérem, hogy a költőről készülő filmben saját magát fényezze. Hasznosabbnak, méltóbbnak érezte, ha Pozsgay Zsoltnak adja át a feladatot, míg ő maga inkább megteremtette a filmhez a szükséges feltételeket.

NAGY GÁSPÁR UTOLSÓ ÚTJA. Nagy Gáspár Kossuth- és József Attila-díjas költő, a Magyar Katolikus Rádió kulturális szerkesztőségének vezetőjét ma délelőtt kilenc órakor búcsúztatják a Farkasréti temető Makovecz-ravatalozójában. Délután háromkor szülőföldjén, a Vas megyei Nagytillaj temetőjében kísérik szerettei, barátai, tisztelői utolsó földi útjára. A temetést követően engesztelő gyászmise kezdődik a béraltavári Szent Miklós-templomban a nagy költő lelki üdvéért.

Folyik a múzeumok központosítása

URBAN PETER

Nem szabad erőszakosnak lenni, nem is leszünk azok – nyilatkozta lapunknak Závecz Ferenc, az Oktatási és Kulturális Minisztérium (OKM) szakállamtitkára arra a kérdésünkre, hogy a gesztorálás miképpen fogja megváltoztatni az érintett intézmények felépítését. (Miként azt már megírtuk, az idén több közgyűjtemény közös kiszolgáló szervezetben kap majd helyet.) Závecz szerint csak ésszerűen, arányosan lehet megváltoztatni a múzeumok jelenlegi struktúráját, a konszenzuson van a hangsúly. – Nem a nyirbálás, hanem a pozitív irányba ható egyszerűsítés a lényeg. Jelenleg a tíz-tizenkét közgyűjtemény háttérének vizsgálata, működésének analízisének folyik – mondta az államtitkár. – Több mint tíz olyan funkció van, amelynek a felülvizsgálata után a minisztérium eldöntheti, mit érdemes megváltoztatni, és mi marad a régi. Nem a piacosság a fontos, a múzeumok szakmai tevékenységéhez pedig nem nyúlunk.

Závecz azt is hozzátette, hogy a könyvelés ugyanazon a korábban rendszeresített szoftveren folyik majd, mint eddig, és minden intézmény megtarthatja gazdasági igaz-

gatóját is. A háttér feltérképezése, adatsorok átvizsgálása után a változások nem mehetnek a közgyűjtemények kárára.

A Petőfi Irodalmi Múzeum (PIM) vezetői egyelőre semmi biztosat nem tudnak, tudtuk meg E. Csorba Csillától, az intézmény főigazgatójától. – Nem világos, hogyan lesz gazdaságosabb az egyes intézmények működése, hiszen mások az igényei, mások a problémái és a lehetőségei a nagyobb és a kisebb múzeumoknak. Ha le kell építeni, megteesszük, de nem tudjuk, hogy a központosítás mit fog jelenteni. A PIM már kiszervezett egyes funkciókat az intézmény alól, például az őrzés-védést külsős céggel végeztetjük. Most kivárjuk, miként alakulnak a dolgok.

Január 1-jétől szervezték volna az OKM alá a mezőgazdasági múzeumot, de még nem kaptuk meg a hivatalos papírt – mondta Fehér György, az idén százéves Vajdahunyadvárban működő közgyűjtemény igazgatója. – Mivel a gesztori szervezetbe is ettől kezdve tartozunk, egyelőre várunk. A költségvetésünk egyharmaddal csökkent, a bérek összesen 78 millióval, ezért nagyon reméljük, hogy a központosítás gazdasági haszonnal jár majd – tette hozzá az intézményvezető.

A Beyeler Alapítvány egy évtizede

P. SZABÓ ERNŐ

Éppen tíz évvel ezelőtt nyílt meg Bázelen a Beyeler Alapítvány, nem kis szennzációt kelte a modern és a kortárs művészet nemzetközi világában. Az épületet, a Bazel és a német határ között fekvő Riehenben Renzo Piano, az egyik legismertebb építész tervezte, aki a gyűjtemény, az alapító és a hely szempontjából egyaránt ideális ingatlant hozott létre.

A 127 méter hosszú, vörös porfir-lapokkal burkolt épület mintha csak a modern művészet óceánjárójaként, biztosan, méltóságteljesen haladna előre térben és időben. Valóban ilyen haladásnak nevezhető az alapítvány története, hiszen az állandó kiállításon olyan nagyságok művei láthatók, mint Picasso, Giacometti, Henry Moore, Calder és még számos világhírű alkotó, az alapítvány tárlatait eddig összesen két és fél millió érdeklődő látta.

A jelenleg is látható kiállítás, az Eros a modern művészetben a téma egyik legalaposabb feldolgozásának tekinthető, a kísérő tárlat az Hommage a Cézanne címet viseli. Márciusban a modern művészet egyik legnagyobb alakja, Edvard Munch életművének szentelt kiállítás nyílik, augusztustól pedig a szakemberek a gyűjteményt létrehozó házaspár, Hildy és Ernst Beyeler előtt tisztelegnek, olyan alkotások bemutatásával, amelyek az utóbbi évtizedben Ernst Beyeler kezén megfordultak. Sok nagy mű között kell válogatniuk, hiszen a Beyeler Alapítvány létrehozását a Bázelen hatvan év óta folyamatosan működő modern galéria tette lehetővé.

Tulajdonosa nélkül nem született volna meg a bázeli művészeti vásár sem, s a világ nagy múzeumai az ő közvetítő tevékenysége nélkül alighanem szegényebbek lennének néhány műre mekkkel.

Haydn és a romantika

METZ KATALIN

Soha nem látott széles skálán mozog az idei kismartoni Haydn-fesztivál repertoárja. Az Esterházyak zeneszerző-óriásának művei mellé felsorakoznak a romantika nagy mestereinek opusai is. Haydn és a romantika címen Walter Reicher intendáns a héten a sajtó képviselői előtt bemutatta a műsortervet.

Idén a XIX. század nagyjainak szebbnél szebb alkotásait válogatva be a 2007-es Nemzetközi Haydn-napok repertoárjába, világszerte ünnepezt karmesterek, művészek előadásában. Érdemes idejében jegyet foglalni, s a szeptember 2-16. közötti burgenlandi fesztivál egyik-másik koncertjére

kiutazni. A romantikát Weber, Mendelssohn, Schumann, Schubert, Liszt, Dvorak, Chopin, Bruckner, Wagner, Berlioz és Rahnmaninov művei képviselik. Halálának 200. jubileumán pedig Beethoven Házzszentelés-nyitányát, C-dúr miséjét és a Judas Maccabäus csellóra és zongorára írt variációit hallhatja a publikum.

A házigazda Osztrák-Magyar Haydn Zenekar, karmestere, Fischer Ádám vezényletével – aki egyúttal a Magyar Rádió zenei együttesének vezetője is – Az évszakok című nagy oratóriuma mellett a kismartoni szerző Missa Sancti Bernardi von Offidáját, válogatott szimfóniáit s a rendezvény zárókoncertjét játssza majd. A Burgenlandban vendégeskedő ze-

nekarok között olyan együttesek szerepelnek, mint a Quatuor Manfred, Wiener Singverein, a Mahler Chamber Orchestra, Van Swieten Trio, Wiener Kammerorchester, The Hanover Band, Prometheus Ensemble, Freiburger Barockorchester, olyan karmesterek, mint Martin Haselböck, Rudolf Buchbinder, Sir Charles Mackerras, Milan Turkovic és olyan előadók, mint Grace Bumbry énekes, Alexander Schmalcz zongoraművész, Christoph Stradner cselló, Minna Re Shin zongoraművész.

Ráadásul a nagyszabású hangversenyeket a kismartoni Esterházy-kastély freskókkal díszített Haydn-koncerttermében tartják, ahol egykor a mester maga mutatott be világraszóló alkotásait.

MAGYAR SZÍNHÁZ

FIZETEK, FŐÚR!
Sanzonok a pesti éjszakában
CSURKA LÁSZLÓ előadójestje

Nagyváradi Erzsébet,
Fazekas Andrea,
Ruttkay Laura,
Mártonffy Miklós közreműködésével
január 18. csütörtök este fél 8-kor

Jegypénztár: 322-0014

Sulovits P. Színház